

Sygn. akt: IV RC 737/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2018r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Grażyna Grzybczyk

Protokolant: Beata Rasiak-Cyganek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 marca 2018r. w R.

sprawy z **powództwa małoletnich I. B. i A. B. (1)**

działających przez matkę A. B. (2)

przeciwko M. B.

o podwyższenie alimentów

- 1) podwyższa alimenty od pozwanego M. B. na rzecz małoletnich A. B. (1) z kwoty po 250 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie do kwoty po 350 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) miesięcznie i na rzecz małoletniej I. B. z kwoty po 200 zł (dwieście złotych) miesięcznie do kwoty po 350 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, łącznie 700 zł (siedemset złotych) miesięcznie, płatne do rąk matki małoletnich A. B. (2) do dnia 15-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat począwszy od dnia 1.01.2018r. a to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. z dnia 1.07.2015r. w sprawie II RC 772/14;
- 2) w pozostałym zakresie postępowanie umarza;
- 3) odstępuje od obciążania stron kosztami postępowania za postępowanie przed Sądem I instancji;
- 4) nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygnatura akt: IV RC 737/17

UZASADNIENIE

Małoletni I. i A. rodzeństwo B. reprezentowani przez matkę A. B. (2), w ostatecznie sprecyzowanym stanowisku, domagali się podwyższenia alimentów zasądzonych od pozwanego mocą wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. z 1 lipca 2015 roku, w sprawie o sygn. akt II RC 772/14, z kwoty po 250 zł miesięcznie do kwoty po 350 zł miesięcznie na rzecz małoletniego A. oraz z kwoty po 200 zł miesięcznie do kwoty po 350 zł miesięcznie na rzecz małoletniej I., poczynając od 1 stycznia 2018 roku.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podniosła, iż od czasu wydania ostatniego orzeczenia w przedmiocie obowiązku alimentacyjnego koszty utrzymania uprawnionych znacząco wzrosły co usprawiedliwia w pełni ich żądanie. (k. 3-5, 204)

Pozwany uznał częściowo roszczenie dzieci, do kwoty 300 zł względem syna oraz do kwoty 250 zł względem córki, w pozostałym zakresie domagał się oddalenia powództwa, argumentując to trudną sytuacją finansową. (k. 150)

Sąd ustalił.

Bezsporne w sprawie są następujące okoliczności:

- powodowie są dziećmi pozwanego i A. B. (2);
- związek małżeński rodziców uprawnionych został rozwiązany przez rozwód, mocą wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. z 1 lipca 2015 roku w sprawie o sygn. akt II RC 772/14;
- w wyroku rozwodowym po raz ostatni ustalano alimenty na rzecz powodów, zasądzając od pozwanego na rzecz syna 250 zł miesięcznie, z kolei na rzecz córki 200 zł miesięcznie;
- strony obecnie nie mieszkają razem i nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego;
- pozwany utrzymuje stały kontakt z dziećmi.

Sporne są natomiast obecne możliwości majątkowe i zarobkowe stron oraz koszty ich utrzymania, a także to, czy od czasu ostatniej sprawy alimentacyjnej doszło do istotnych zmian w/w płaszczyznach, które uzasadniałyby podwyższenie alimentów.

Pozwany w dacie rozvodu posiadał wyższe wykształcenie. Pracował w zakładach mięsnych na $\frac{3}{4}$ etatu, gdzie zarabiał 1000 zł netto miesięcznie. Ponadto, pobierał rentę w wysokości 591,37 zł. W codziennym utrzymaniu korzystał ze wsparcia finansowego brata. Koszty utrzymania zobowiązanego nie przewyższały wówczas 1000 zł miesięcznie, w tym dojazdy do pracy około 500 zł oraz pozostałe wydatki. Dodatkowo spłacał on kredyty w ratach po 250 zł i 150 zł miesięcznie. Mieszkał on w domu teściów, którym przekazywał na media około 200 zł kwartalnie.

Matka dzieci posiadała wykształcenie średnie, jako technik administracji. Pracowała dorywczo, osiągając dochód rzędu 600 zł. Mieszkała wspólnie z dziećmi. W wyroku rozwodowym przyjęto, że minimalne potrzeby małoletnich sięgają po 500 zł miesięcznie, w tym wyżywienie, środki czystości, wydatki szkolne oraz inne.

(dowód: akta II RC 772/14 w szczególności: orzeczenia wraz z uzasadnieniami k. 282-283, 291-297, 376, 383-390)

Matka powodów od czasu rozvodu nie zmieniała zawodu i w dalszym ciągu trudni się pracami dorywczymi, z których osiąga aktualnie około 800 zł netto miesięcznie. Nie jest ona osobą niepełnosprawną i nie posiada orzeczenia o niezdolności do pracy. Nie ujawniono również innych przeciwwskazań, które utrudniałyby jej podjęcie pracy zarobkowej. Z tych też względów oraz z uwagi na istniejące oferty zatrudnienia, jej potencjał dochodowy oceniono na poziomie 1530 zł netto miesięcznie (tj. najniższa pensja w kraju).

Powodowie niezmiennie mieszkają z matką. A. ma obecnie 11 lat i kontynuuje edukację w V klasie szkoły podstawowej. Jego młodsza siostra uczęszcza z kolei do III klasy. Uprawnieni nie przyjmują na stałe leków. Kilka razy w roku zapadają na infekcje górnych dróg oddechowych. Małoletnia powódka, 3 razy po powrocie od ojca zachorowała na zapalenie płuc, co wiązało się z hospitalizacją. W ostatnim czasie przeszła także złożony zabieg stomatologiczny, który był wykonany przy zastosowaniu pełnej narkozy. Było to wynikiem ujawnionego zapalenia kości. Łączny koszt wyniósł 1800 zł.

Powodowie z uwagi na sytuację ekonomiczną rodziny zasadniczo nie korzystają

z dodatkowych, odpłatnych zajęć. W tym roku planowany jest wyjazd powódki na zieloną szkołę oraz wakacje powoda nad morzem. Uprawniony dotychczas był na półkoloniach, co kosztowało matkę 100 zł. Chciał także wyjechać na wycieczkę językową ze szkoły na co już nie było stać rodziny. Jednym z większych zbliżających się wydatków jest uroczystość

I komunii świętej powódki, której koszt jest oceniany na co najmniej 2000 zł.

Wydatki lokalowe rodziny, w zestawieniu miesięcznym, przedstawiają się następująco: opał 250 zł, energia elektryczna 140 zł, wywóz śmieci około 40 zł, gaz 50 zł, woda 50 zł, telewizja i (...) 87 zł, ubezpieczenie domu około 70 zł – łącznie około 690 zł, co w przeliczeniu na osobę stanowi wydatek rzędu 230 zł miesięcznie.

Pozostałe wydatki dzieci to:

A. I.

- wyżywienie: ok. 220 zł, ok. 220 zł,
- wydatki szkolne: ok. 210 zł, ok. 160 zł,
- odzież: ok. 70 zł, ok. 70 zł,
- środki czystości: ok. 30 zł, ok. 30 zł,
- koszty ewentualnego leczenia: ok. 30 zł, ok. 30 zł,
- koszty rozrywki: ok. 100 zł, ok. 100 zł,
- udział w opłatach lokalowych: 230 zł, 230 zł.

Suma: 890 zł, 840 zł.

Pozwany ma obecnie 42 lata. Niezmiennie posiada orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności. W dalszym ciągu pracuje na $\frac{3}{4}$ etatu w zakładach mięsnych, a jego obecne wynagrodzenie sięga 1150 zł netto miesięcznie. Jego renta wynosi aktualnie 651,50 zł netto miesięcznie. Suma jego dochodów to zatem 1800 zł. Zobowiązany mieszka zasadniczo u brata. Do pracy dojeżdża 70 km w jedną stronę.

Jego wydatki to aktualnie: wyżywienie 400 zł, odzież 50 zł, udział w wydatkach mieszkaniowych 120 zł, telefon i telewizja 100 zł, dojazdy do pracy i na kontakty 600 zł, leki 60 zł, koszty kontaktów 200 zł, dodatkowo kwartalnie: doładowanie telefonu małoletniego powoda 115 zł, ubezpieczenie 64,50 zł, ubezpieczenie samochodu 90 zł, naprawa samochodu 200 zł, wizyty lekarskie 100 zł, rozrywka 350 zł. Suma jego potrzeb to ponad 1830 zł. Nadto pozwany nadal spłaca dwa kredyty, których raty sięgają 285 zł.

Dzieci kontaktują się z ojcem regularnie. Pozwany kupuje także powodom okazjonalne prezenty

Dowód: zeznania stron i zestawienia ich kosztów utrzymania k. 4-5, 114, 150v-151, 172-173, rachunki, potwierdzenia wpłat, faktury k. 19-42, 50-74, 104-105, 142-144, 191-198, zaświadczenia o dochodach k. 9-18, 98-99, 116-123, 128, 164-166, 201, informacje PUP k. 180, dokumentacja medyczna k. 43-49, 100-103, 167-168, 174, odpis księgi wieczystej k. 145-149, wywiad kuratora k. 203-203v.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wymienione wyżej dowody przeprowadzone w sprawie, wnioskowane przez strony oraz dopuszczone z urzędu. Sąd dał wiarę zeznaniom stron i przedłożonym przez nich dokumentom uznając je za logiczne

i wzajemnie się uzupełniające.

Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanego o odroczenie rozprawy, albowiem u jego podstaw leży przyczyny, na które miał on bezpośredni wpływ. Pozwany został już w toku sprawy przesłuchany, a żądanie odroczenia kolejnego terminu z uwagi na obowiązki zawodowe należało uznać za nieuzasadnione.

Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a przeprowadzone postępowanie Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył.

M. - prawną podstawę rozpoznania żądania pozwu stanowią przepisy art. 133, 135, 138 k.r.o.

W świetle przepisów odnoszących się do obowiązku alimentacyjnego względem dzieci należy podnieść, iż zakres świadczeń alimentacyjnych uzależniony jest przede wszystkim od usprawiedliwionych potrzeb osób uprawnionych oraz możliwości zarobkowych

i majątkowych zobowiązanego. Pojęcie usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej należy rozumieć zarówno, jako potrzeby wynikające z jej rozwoju fizycznego, jak

i duchowego. Obowiązek rodziców względem dzieci zarówno w ocenie doktryny jak

i w stanowisku judykatury ma charakter obligatoryjny i bezwzględny. Przejawia się poprzez zabezpieczenie potrzeb majątkowych niezbędnych do utrzymania, jak również poprzez indywidualne starania o wychowanie i utrzymanie.

Zgodnie z art.138 k.r.o. w razie zmiany stosunków, każda ze stron może żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Ustalenie czy nastąpiła zmiana stosunków następuje przez porównanie stosunków obecnych z warunkami

i okolicznościami istniejącymi podczas ustalania wysokości poprzednich alimentów. Poprzez zmianę stosunków należy przede wszystkim rozumieć zarówno zmiany w statusie ekonomicznym strony powodowej, wynikające z usprawiedliwionych potrzeb, jak i zmianę zakresu możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Ostatnie orzeczenie w przedmiocie alimentów względem małoletnich powodów zapadło niespełna 3 lata temu. Upływ tego czasu na nowo zdefiniował stosunki pomiędzy stronami. Bezspornym jest fakt, iż wraz z naturalnym rozwojem dzieci zwiększają się także ich potrzeby. Zmiany cen towarów i usług także miały przełożenie na wysokość ustalonych obecnie kosztów utrzymania uprawnionych. Ujawnione wydatki, które nie przekroczyły

w skali miesiąca 1000 zł, to zasadnicze minimum, które winni zapewnić dzieciom ich rodzice. Sąd nie miał podstaw, aby zmiarkować którykolwiek z wydatków wykazany przez matkę dzieci, albowiem żaden z nich nie był przejawem zbytku małoletnich. Powodowie nie domagali się bowiem markowej odzieży, zagranicznych wyjazdów wakacyjnych lub kosztownej rozrywki. Ujawnione jednostkowe kwoty korespondują przy tym z kosztami utrzymania dzieci w wieku powodów.

Matka małoletnich swój obowiązek alimentacyjny wypełnia poprzez osobistą opiekę i wychowanie dzieci. Dysponuje ona także niewykorzystanym w pełni potencjałem dochodowym, z tych też względów Sąd zmuszony był ocenić jej potencjalne zarobki

w oparciu o istniejące oferty zatrudnienia. Nie ujawniono przy tym obiektywnych przeszkód, aby matka małoletnich nie mogła podjąć pracy w pełnym wymiarze czasu. Przy obecnej sytuacji ekonomicznej rodziny nieuzasadnionym jest także, aby trudniła się ona wyłącznie pracami dorywczymi. Aby sprostać aktualnym wydatkom dzieci nie może ona opierać się wyłącznie na alimentach od byłego męża i sama także powinna zaktywizować się w pełni zarobkowo.

Pozwany nie stroni od opieki i kontaktów z dziećmi oraz dobrowolnych okazjonalnych prezentów na ich rzecz co zostało uwzględnione przez sąd.

Jego dochody od czasu ostatniej sprawy wzrosły o około 200 zł w skali miesiąca. Zastanawiającym jest przy tym to, że wzrost jego zarobków został w pełni zniwelowany ujawnionymi na nowo kosztami utrzymania. Sąd zasadniczo nie kwestionuje wydatków pozwanego, należy jednak zauważyć, że w dacie rozvodu jego koszty utrzymania były znacząco niższe, aniżeli obecnie. Wówczas nie ujawniał on wydatków na rozrywkę, itp. Abstrahując od szczegółowego

miarkowania wydatków pozwanego, Sąd podkreśla, że nawet w trudnej sytuacji materialnej rodziców, nie zwalnia to ich od obowiązku świadczenia na potrzeby dzieci, ponieważ rodzice zobowiązani są dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami, chyba że takiej możliwości są w ogóle pozbawieni, co związane jest bezpośrednio z zasadą równej stopy życiowej rodziców i dzieci (tak w wyroku Sąd Najwyższy z dnia 24 marca 2000 roku, sygn. akt I CKN 1538/99). Z powyższych względów należy wskazać, że pozwany powinien ze wszelkich sił przyczynić się do zaspokojenia potrzeb dzieci. Spłata jego zobowiązań kredytowych z oczywistych przyczyn nie wyprzedza obowiązku alimentacyjnego.

Ustalając na nowo zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów, jak również mając na uwadze aktualny status ekonomiczny pozwanego, w oparciu o art. 138 k.r.o należy podkreślić jednoznacznie, iż nastąpiła zmiana stosunków pomiędzy stronami. Zmodyfikowane roszczenie strony powodowej sięgające po 350 zł miesięcznie, jest zatem uzasadnione, w konsekwencji czego z mocy art. 138 k.r.o. orzeczono jak w pkt. 1 sentencji. Datę początkową ustalono zgodnie z aktualnym żądaniem strony powodowej. 1 stycznia 2018 roku pozwany zdawał już sobie sprawę z zainicjowanej sprawy alimentacyjnej i mógł się liczyć z ujawnionymi na nowo kosztami utrzymania dzieci.

Zasądzona łącznie kwota 700 zł przy racjonalnych wydatkach pozwanego nie czyni po jego stronie nadmiernego uszczerbku. W jego dyspozycji pozostaje nadal 1100 zł, z których to powinien pokryć on swoje bieżące potrzeby, skoro w 2015 roku wystarczało mu na ten cel 1000 zł. Ustalone kwoty alimentów sięgają minimum egzystencjonalnego. Nawet przy założeniu, że matka dzieci dołoży drugie po 350 zł, to i tak łączny udział finansowy obojga rodziców nie będzie w stanie sprostać ujawnionym wydatkom. Bez zewnętrznego wsparcia ze strony (...) małoletni nadal nie będą mogli sobie pozwolić na wyjazdy wakacyjne lub dodatkowe zajęcia, czy bardziej kosztowną rozrywkę.

Z uwagi na częściowe ograniczenie żądania, na mocy art. 355 k.p.c. w pkt 2 umorzono w pozostałym zakresie postępowanie.

O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c..

O natychmiastowej wykonalności punktu 1 wyroku Sąd orzekł na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c..

Uwzględniając sytuację ekonomiczną obu stron na mocy art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania ich kosztami postępowania.